

FRENK MILER
KLAUS JANSON

FM/LV

BETMEN
POVRATAK
MRAČNOG
VITEZA

DANI MRAČNOG VITEZA

GODINA JE 1963. (Ili je to bila '64? Nisam siguran za godinu, ali sećanje je još živo.) Robna kuća u Vermontu. Imam šest (ili sedam) godina. Nailazim na strip o Betmenu iz edicije *Džajant* od osamdeset strana. Otvaram ga. Listam. Uranjam u njega.

Voleo bih da sam pisao dnevnik. Ali ko je mogao da zna? Ama baš niko.

Pa, možda Dik Đordano. Možda je Dik imao neku ideju kuda bi sve ovo moglo da nas odvede. U to vreme bio je glavni urednik *DC komiksa* i radio je na Betmenu već neko vreme. Bez obzira na to da li je Dik znao šta će od toga ispasti ili ne, bio je nepopustljiv. Čvrsto rešen.

GODINA JE 1984. Brojni restorani i hotelski barovi. Situacija se ponavlja mnogo puta. Dik Đordano kaže: „Ma da, Betmen se ne prodaje. A šta se desi kad god se pojavi anketa u nekom fanzinu? Ispadne da je Betmen svima omiljeni lik. Krajnje je vreme da matori klasik ozbiljno i temeljno osvežimo.“

E, u tome je i bio problem. Baš to je počelo da mi smeta kod Betmena. Nije bio mator, majku mu. Bio je, uprkos neprestanom objavljivanju od skoro pedeset godina, bez bora, lep, večni dvadesetdevetogodišnjak. Nigde žile na tom vratu debelom kao stablo. Nikad ni tren zabrinutosti da će ga njegova atletska spretnost izneveriti. Većito mlad, mlađi od Medžika Džonsona ili Majkla Džordana. Otporan na sam tok vremena.

GODINA JE 1985. Moj stan u Njujorku. Iznenadna spoznaja, i to nimalo prijatna. Uskoro će mi biti trideseti rođendan. Na pragu sam da postanem godinu dana stariji od Betmena.

Uspeo sam da prihvatim da je Spajdermen mlađi od mog mlađeg brata, ali Betmen?! Betmen! Moj omiljeni junak iz detinjstva! Ta uvek mudra očinska figura brade veličine kredenca! Zar ću zaista biti stariji od Betmena?

To je bilo neizdrživo. Nešto se moralo preduzeti.

KASNIJE ISTE GODINE. U avionu za Teksas. Dik Đordano i ja pijuckamo belo vino i razgovaramo. Nespretno, ali pun entuzijazma, predstavljam mu niz ideja za tog Betmena na kome je hteo da radim. Glavna ideja mi je bila da ga pomerim kroz vreme i zabeležim njegov poslednji slučaj. Pomerim ga kroz vreme i, kao slučajno, ponovo ga načinim mnogo starijim od sebe.

Ispaljujem baraž scena na Dika. Kaže mi da nastavim. Zatrpavam ga sirovim, razbacanim nitima, koje još uvek ne čine kompletnu priču. To je mnoštvo kul stvari koje će Betmen izgovoriti i uraditi, s krajem koji nikad ne bi upalio – a čak i kad bi upalio, DC ga nikad ne bi objavio.

U ovom trenutku *Povratak Mračnog Viteza* je, da se stručno izrazim, potpuna zbrka. Ali zbrka puna entuzijazma. Sav sam kao na iglama koliko mi se radi. A dobar urednik zna kada treba pustiti da stvari krenu. Dik mi daje zeleno svetlo, nadajući se, bez sumnje, kako će uspeti da me spreči da napravim preveliku štetu.

Najlakše je bilo sastaviti tim. Prosto kô pasulj. Laća. Kad je saradnja s drugim umetnicima u pitanju, imao sam više sreće nego pameti, mnogo više.

Moj dugogodišnji partner Klaus Janson uneo je strašnu energiju i polet u moj crtež olovkom u *Derdevilu* koji sam uradio za *Marvel*. U vreme kad smo završili našu seriju *Derdevila*, Klaus je već preuzeo lavovski deo crtačkog posla, toliko da je nastavio sam da radi serijal kad sam otišao. Bilo je veliko pitanje hoće li hteti da ponovo radimo zajedno. Opet sam imao sreće: hteo je.

Kad sam završio rad na *Derdevilu*, bacio sam se na svoj prvi strip-roman, *Ronin*, koji je objavio DC komiks. Pridružila mi se slikarka Lin Varli i, poglavlje po poglavlje, postavila nove standarde u kolorisanju stripova. Lin je zapravo redefinisala ulogu boje u stripu, unoseći takvu atmosferu, vrelinu i zanat u moj rad olovkom da su crno-bele table delovale očigledno nedovršene bez njene majstorske ruke. Čak je i sama priča delovala hladnije i nedovršenije pre nego što bi ona uzela četkicu u ruke i počela da radi. Budućim generacijama kolorista Lin je podigla standarde do stratosfere.

Manje vidljiv član tima *Ronin* bio je Bob Rozakis, šef produkcije DC komiksa, koji je, kao i mi, ostajao budan do kasno u noć tokom iscrpljujućih provera prufova, rešavajući bezbrojne nepredviđene probleme. Ovo je bio ambiciozan projekat u burnim vremenima kad su novi izazovi iskakali skoro svakog sata. Bobov doprinos bio je tih, ali ključan. S njim u našoj ekipi, mogli smo da ciljamo visoko.

Za konačan izgled i atmosferu svake knjige od izuzetnog značaja su stručnost i iskustvo umetničkog direktora. Od pokojnog Nila Poznara do Ričarda Bruninga i nadalje, DC se uvek trudio da na tom položaju bude neko zaista dobar. Ovo izdanje dokazuje da je praksa nastavljena do danas.

GODINA JE 1977. Stan Dženet Kan, generalne direktorke DC komiksa. Žurka. U želji da pregledam Dženetinu kolekciju krimića nalećem na prijatnog domišljatog tipa, pisca Majka V. Bara. Prijateljstvo se rađa gotovo istog trena. Nije nam dugo trebalo da počnemo da pričamo o Betmenu. Ideje pršte na sve strane. Nastaviće da sevaju gotovo svaki put, tokom svih ovih godina, kad god Majk i ja časkamo.

GODINA JE 1979. Redakcija *Marvela*. „To je ideja za *Betmena*“, kaže pisac i tadašnja urednica Džo Dafi na moj predlog za scenu koju bih ubacio u *Derdevila*. Ovo nije prvi put da mi je to rekla. Uvek spremna da pruži podršku i odličan savetnik, Džo Dafi je urednik, kolega, konsultant i prijatelj. Naravno, tokom godina koje slede imaće štošta da kaže o Betmenu.

Ništa ne nastaje u vakuumu, a to je posebno jasno kad se uhvatite ukoštac s junakom koga obožavaju čitave generacije. Ideje lepršaju kao muze tokom časkanja po žurkama, u razgovorima za večerom i na pauzama tokom pokera u siću.

Mogu slobodno da kažem da kad bih naveo svakog pisca koji je imao da ponudi nešto o Betmenu, u ovom tomu ne bi ostalo mesta za priču koju ćete pročitati.

Stvaranje *Povratka Mračnog Viteza* ličilo je na vožnju toboganom, uz strmoglave uspone i padove, bezbrojne prepirke zbog kojih žalite i dobrodošla iznenađenja. Kad bi mi nešto pošlo za rukom, često bih se osećao ne kao autor, već kao vođa cirkusa. Toliko je toga bilo u vazduhu, toliko lepršavih muza.

A bio je tu i sam Betmen. On je bio pravi gazda. Kako nas je brzo uverio, Betmen ima sopstvenu ličnost i svrhu, snažno jezgro. Nije ni sitničav ni razmažen. Ne kuka, a u njegovoj duši nema ni trunke samosažaljenja. Pametan je. Plemenit. I najvažnije – velik je. Njegove žudnje su velike. Čak ni sopstvena nesreća ne budi u njemu depresiju, već natmurenost, vagnerovsku muku. A njegovi trijumfi su olimpijski.

On insistira.

A onda, paradoksalno, sve šašave stvari, očigledno apsurdne ideje, ponovo se uglavljaju u priču. Betmenova pećina nije potpuna bez centa od 15 metara. Kad komesar Gordon hoće da pozove svog omiljenog odmetnika, on ne čini to diskretno, kao bilo ko s dva grama mozga. Jok. On obasja nebo bet-signalom. Da sam imao stotinu stranica više za *Povratak Mračnog Viteza*, možda bi se desilo da ubacim i džinovske pisače mašine i bet-đavolka.

Nisam imao nameru da koristim Robina. Ali jednog dana zamislio sam klupko živih boja kako skače sa zgrade na zgradu, sićušno spram sivo-crnog džina... i eto je. Robin.

Nije baš da mi je moja verzija pala na pamet potpuno razrađena.

GODINA JE 1985. Na visini od deset hiljada metara. Pričam o Betmenu s crtačem Džonom Bernom. Džon mi priča o Robinu. „Robin mora da bude žensko“, kaže mi. Pominje crtež ženskog Robina koji je uradio Haime Hernandez, crtač stripa *Love & Rockets*. Da bi dokazao svoju tvrdnju, Džon crta skicu lika.

Ali bez Lin Varli, Keri Kin Keli ne bi imala svoj pravi glas. Ne preterujem kad kažem da je Lin sarađivala na pisanju dijaloga koje izgovara Robin, kao i svih ostalih omladinaca u stripu, i uređivala ih. Ovo je samo jedan mali primer onoga što je Lin unela u *Povratak Mračnog Viteza*, pored svoje palete i četkice. Koliko je ovo moja knjiga, toliko je i njena.

Kolege, prijatelji i lepršave muze. Svi su bili krajnje velikodušni.

Ispunio sam svoju davnašnju želju. Uz ogromnu pomoć, uspeo sam da pošaljem kroz vreme poklon onom klincu koji je u Vermontu otvorio strip o Betmenu, uronio u njega i nikad nije sasvim izašao.

— FRENK MILER

16. SEPTEMBAR 1996.

ISTINA U LICE SILI

Piše Džejms Olsen

Ima jedan mali bar koji je dupke pun dobrano pre nego što mi ostali pijemo prvu jutarnju kafu.

Nalazi se pod zemljom, na drugom nivou podzemne ispod samog centra Metropolisa.

Izađite na stanici Šuster na južnu platformu, skrenite dvaput levo i tu je, nepunih pet metara od vas. Mogli biste i da ga omašite i nikad ne shvatite šta se tu nalazi.

Ne postoji znak. Nema ni vrata. Tu je samo mrčan hodnik, kao stvoren da u njemu ubijete nekoga.

Udahnite duboko. Pratite smrad cigareta i zvuk bluz gitare koja, negde unutra, cvili sa džuboksa. Bircuz je sasvim pristojan. Ako dođete pre jutarnjeg špica, možda nađete i mesto za sedenje.

Prva naznaka da to nije običan lokal jeste barmen. Njegovo lice nikada nećete zaboraviti. Gromada od čoveka koja je previše videla. Slomljen, sa očima crvenim poput lasera. Čelo mu štrči preko obrva poput lavine koja samo što se nije obrušila. Koža mu je, iz prirodne zelene, malo posivela. Glas mu zvuči kao drobljeno staklo. Preziva se Džons.

Kaže da je poreklom s Marsa.

I niko mu ne kaže da je lud, nijedna od tužnih, matorih pijandura u lokalu. I to ne iz straha.

Videli su i činili stvari koje bi trebalo da su nemoguće.

Nisu od onih koji se hvale na sav glas kako mogu da podignu auto iznad glave, trče brže od metka ili skoče u vazduh i ostanu tamo. Jok. Ovi likovi nisu takvi.

Oni nemaju šta da dokažu. Prošli su sito i rešet. Osim matorog „Pucka”, koji uvek sedi na istom mestu u dnu bara i, dosledan svome nadimku, pucketa prstima u ritmu muzike i ne prestaje da priča o svemu i svačemu – silnim moćima, avanturama s kraja na kraj sveta, zlim osvajačima.

Nastavak na strani A24

Nastavak sa strane A1

Ne prestaje da pucka prstima. I ne prestaje da cevči brlju i blebeće o starim danima. Danima slave. O „zlatnom dobu”, kako ga naziva. Dobu heroja.

A ostale matore prdonje gundaju, klimaju glavom i mumljaju jedni drugima u bradu, razmenjujući fore koje su pričali hiljadu puta. Čak i debeli, matori „Pingvin”, crven kô cvekla, propišti psovku-dve pre nego što mu oči zasuze i ne počne da plače. Onda se raspričaju. I, ako ste iole pametni, slušaćete ih.

Pričaju o neverovatnim avanturama i sve vreme zvuče poput grupe penzionisanih auto-mehaničara. Pričaju o Čoveku od Čelika. O princezi amazonki. Ali nikad ne pričaju o onom opasnom. Onom okrutnom. Onom koji nije mogao da leti, niti da savija čelične šipke golim rukama. Onom koji bi svakoga nasmrt preplašio i smeja se svima nama jer smo bili zavidne kukavice.

Ne, o njemu nikad ne pričaju. Pomenite njegovo ime i videćete kako se Dibniju vilica oteže do poda. Niko od njih ne želi da sluša o Betmenu. Da li ga je neko tiho ubio? Ili je prosto odlučio da nismo vredni muke?

Pitanje visi u vazduhu nekoliko trenutaka pre nego što Džons odluči da svima sipa turu pića. Počinju ponovo da pričaju. O starim danima. Danima slave.

Sećaju ih se.

Bili su tamo tada. Usred svega.

Tada.

Ne tako davno.

Imali smo heroje.

PRVA KNJIGA POVRATAK MRAČNOG VITEZA

SAM SAM NA CILJNOJ RAVNINI
KAD INSTRUMENTI ODJEDNOM
POLUDE. PREBACUJEM SE NA
RUČNO UPRAVLJANJE...

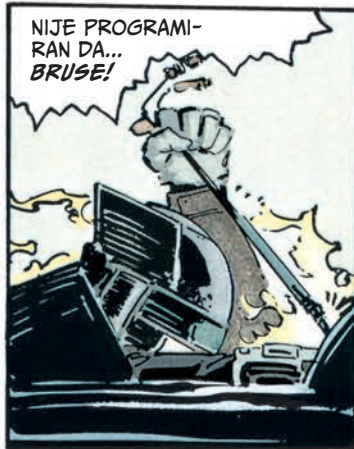
PREDNJI DEO SE CIMA, SKROZ PO-
GREŠNO. ZNAM ŠTA ĆE SE DESITI.

ALI NE DOVOLJNO LEPA.

... ALI KOMPJUTER PREMOSTI
SAM SEBE I ODBIJA DA PRE-
PUSTI KOMANDE. PODSTIČEM
GA.

IMAM NEŠTO MANJE OD DVE
SEKUNDE DA UGASIM OVU
KANTU I NAPUSTIM TRKU.

PREDNJI DEO RIJE PO MAKADA-
MU. GLEDAM GA...

... SPEKTAKULARNA ZAVR-
ŠNICA ELIMINACIJA ZA NU-
MANA. FERIS 6000 PRO-
KOTRLJAO SE KROZ CILJ.
SVI SU MISLILI DA ĆE TAJ
AUTOMOBIL BITI PLAMENI
KOVČEG BRUSA VEJNA.

MOTOR SE LJUTITO SVAĐA
SA MNOM. „CILJ JE BLIZU”,
REŽI. PREBLIZU.

... POTOM GLEDAM PRAVO U
SUNCE.

MILIONER SE IZVUKAO
U POSLEDNJEM TRENU,
PRETRPEVŠI SAMO
POVRŠINSKE OPE-
KOTINE. LOLO?

VRELE IGLE MI SE ZABIJAJU
U LICE I POKUŠAVAJU DA ME
OSLEPE. SADA SAM JA GLAVNI -
I TO MI SE DOPADA.

PREDNJA LEVA GUMA REŽILA
JE DA SKRENE ZA SVOJ GROŠ.
SMEJEM SE I CIMAM VOLAN
NADESNO.

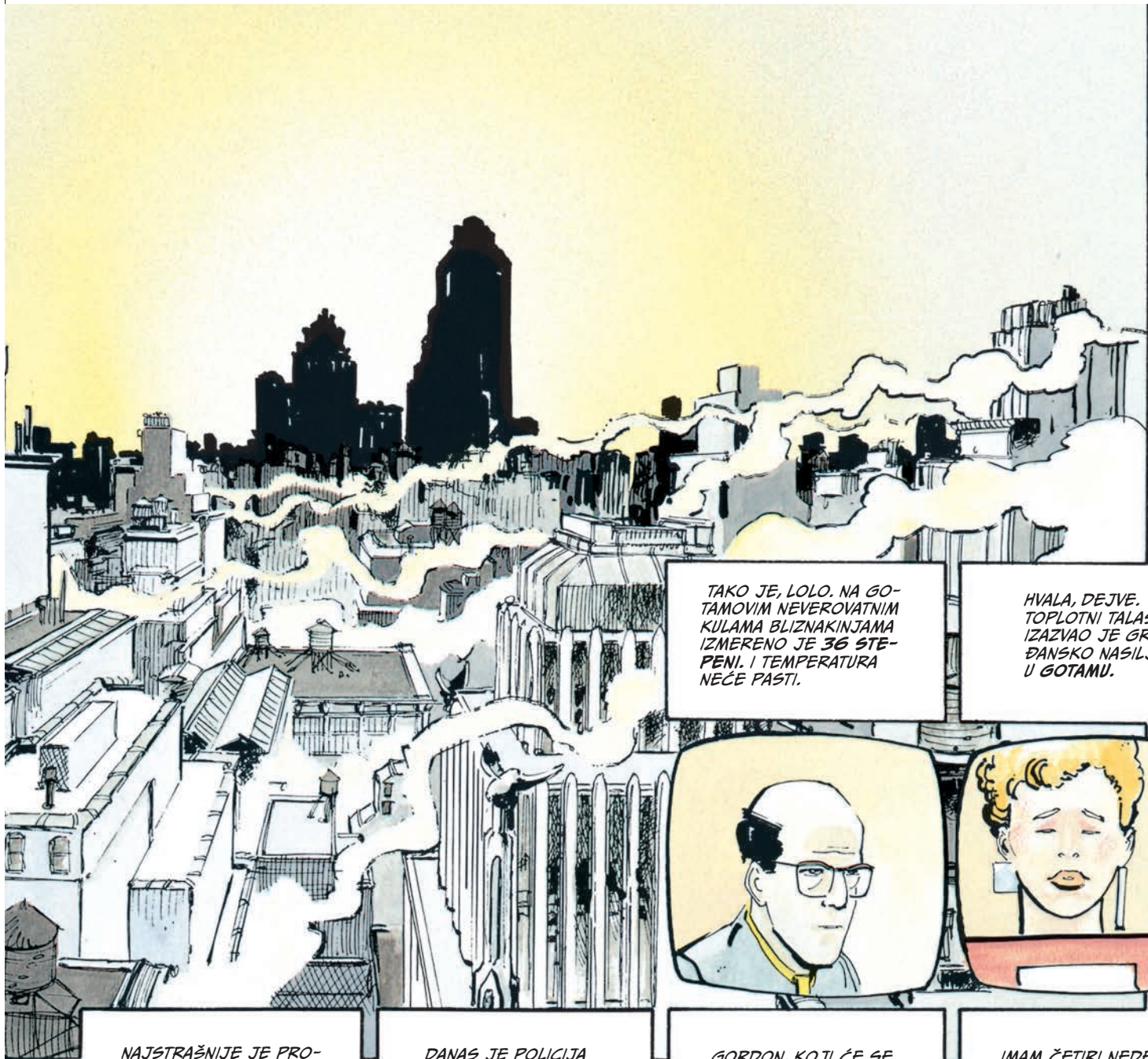

OVO BI BILA LEPA SMRT...

HVALA, BILE. ČUDI ME
DA IKO MOŽE DA MISLI
NA SPORT PO OVAKVOM
VREMENU. ZAR NE,
DEJVE?

TAKO JE, LOLO. NA GOTTAMOVIM NEVEROVATNIM KULAMA BLIZNAKINJAMA IZMERENO JE 36 STEPENI. I TEMPERATURA NEĆE PASTI.

HVALA, DEJVE. TOPLOTNI TALAS IZAZVAO JE GRAĐANSKO NASILJE U GOTAMU.

NAJSTRAŠNIJE JE PROŠLONEDELJNO BRUTALNO UBISTVO TRIJU OPATIČA KOJE JE POČINILA BANDA POZNATA KAO MUTANTI.

DANAS JE POLICIJA NA VRATIMA KOMESARA POLICIJE DŽEJMSA GORDONA PRONAŠLA ZAKUČANU PRETEČU PORUKU.

GORDON, KOJI ĆE SE PENZIONISATI ZA SVOJ SEDAMDESETI ROĐENDAN SLEDEĆEG MESECA, DAO JE INTERVJU NOVINARU KANALA DVA.

IMAM ČETIRI NEDELJE DA POHAPSIM TU BAGRU. ODUŠEVLJEN SAM AKO OVO ZNAČI DA SU SPREMNI DA SE UHVATE UKOŠTAC SA MNOM.

IRONIČNO, DANAS SE NAVRŠAVA DESET GODINA OTKAD JE BETMEN VIĐEN POSLEDNJI PUT. MRTAV ILI PENZIONISAN, NJEGOVA SUDBINA I DALJE JE NEPOZNATA.

MLADI GLEDAOCI SE NE SEĆAJU BETMENA. NE-DAVNA ANKETA POKAZALA JE DA VEĆINA SREDNJOŠKOLACA SMATRA DA JE U PITANJU MIT.

IPAK, BETMEN JE POSTOJAO. ČAK I DANAS TRAJU DEBATE DA LI JE NJEGOV RAT PROTIV KRIMINALA BIO OPRAVDAN.

JA SE NADAM DA JE BETMEN ŽIV I ZDRAV I DA PROSLAVLJA DANAŠNJI DAN UZ PIĆE S PRIJATELJIMA.

ZA BETMENA.

DOBRO JE ŠTO SE POVUKAO, ZAR NE?

DRAGO MI JE ŠTO JE PREŽIVEO ODLAZAK U PENZIJU.

NIJE. ALI BRUS VEJN JE... ŽIV I ZDRAV.

DRAGO MI JE. BOGAMI, NAUČIO SI DA PIJEŠ.

SEČAŠ LI SE STARIH DANA, BRUŠE? KAKO SI SE PRAVIO PLEJBOJ...

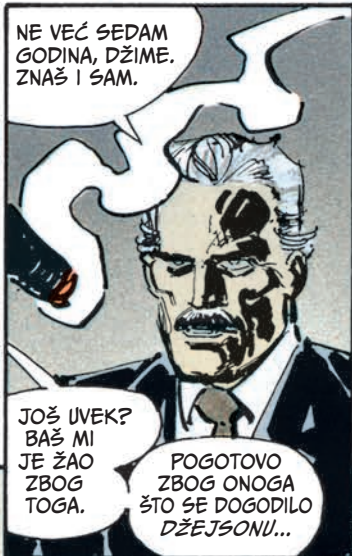
PRETVARAO SI SE DA JE PIVO OD ĐUMBIRA ŠAMPANJAC I SVE SI IH UBEDIO...

... SKORO SVE.

A SADA... GOTOVO DA SE BRINEM.

JESI LI PRIČAO SKORO S DIKOM?

NE VEĆ SEDAM GODINA, DŽIME. ZNAŠ I SAM.

JOŠ UVEK? BAŠ MI JE ŽAO ZBOG TOGA.

POGOTOVO ZBOG ONOGA ŠTO SE DOGODILO DŽEJSONU...

VREME DA SE IDE, DŽIME.

NA RASTANKU MI DŽIM STEŽE RAME I CERI SE. KAŽE: „TREBA TI ŽENA, TO JE SVE.“

A U MOM STOMAKU STVORENJE SE UVIJAJE, CERI I GOVORI ŠTA MI TREBA...

OSTAVLJAM KOLA NA PARKINGU. NE MOGU SADA DA BUDEM U ZATVORENOM. HODAM ULICAMA OVOG GRADA KOJI POLAKO POČINJEM DA MRZIM, GRADA KOJI SE PREDAO, KAO I CEO SVET, IZGLEDA.

JA SAM ZOMBI, LETEĆI HOLANĐANIN, MRTAV ČOVJEK, VEĆ DESET GODINA...

UJUTRU ĆE MI BITI BOLJE.
BAR ĆU GA MANJE OSEĆATI...

NOĆU, KAD GA MIRIS GRADA
DOZIVA IAKO LEŽIM NA SVILE-
NIM ČARŠAVIMA U KILOMETRI-
MA UDALJENOJ VILI VREDNOJ
MILIONE DOLARA...

... KAD ME POLICIJSKA SIRE-
NA PROBUDI, SAMO NA TRE-
NUTAK, ZABORAVIM DA JE
SVE GOTOVO...

BETMEN JE BIO MLAD ČOVEK.
AKO JE ŽUDEO ZA OSVETOM,
DOBIO JU JE. PROŠLO JE
ČETRDESET GODINA OTKAKO
JE ROĐEN...

... NA OVOM
MESTU.

PONOVO ME
JE DOVEO
OVAMO. DA
MI POKAŽE
KOLIKO SE
MALO TOGA
IZMENILO.
STARIJE JE,
PRLJAVIJE,
ALI...

... MOGLO
JE I JUČE
DA SE DESI.

MOŽE DA
SE DEŠAVA
OVOG TRE-
NUTKA.

MOGLI BI DA
LEŽE PRED
TVOJIM NO-
GAMA. DA
SE TRZAJU,
KRVARE...

... A ČOVEK KOJI TE JE LIŠIO
SMISLA U ŽIVOTU, ON BI
MOGAO DA STOJI...

... BAŠ TAMO...

VIDO
NAS JE.

IDI MU
IZA LEĐA.

AJDE, SRCE,
TRANŽIRAJ...

... NE ZNAM,
ČOVEČE. OGRO-
MAN JE...

TO JE ON, JESTE.
A MI ZNAMO TOLI-
KO NAČINA DA GA
POVREDIMO...

TOLIKO DIVNIH NAČINA DA GA
KAZNIMO...

NE, NIJE
ON.

TRANŽI-
RAJ, IMAMO
KVOTU...

TOLIKO...

NE ZNAM,
BRATE. POGLE-
DAJ GA. SVIĐA
MU SE.

NIJE ON. ON SE TRGAO KAD JE POVIKAO OBARAČ. OSEĆAO JE GRIŽU SAVESTI ZBOG ONOGA ŠTO JE URADIO.

NIJE UBI-STVO AKO IM SE SVIĐA...

ŽELEO JE SAMO NOVAC. BIO SAM NAIVAN ŠTO SAM GA SMATRAO NAJNIŽOM SORTOM LJUDI.

AJMO U IGRAONICU, BRATE...

OVO... OVO SU NJEGOVA DECA. PUNOKRVNIJI NAKOT...

... U IGRAONICI JE UVEK STRAVA...

... OVAJ SVET PRIPADA NJIMA.

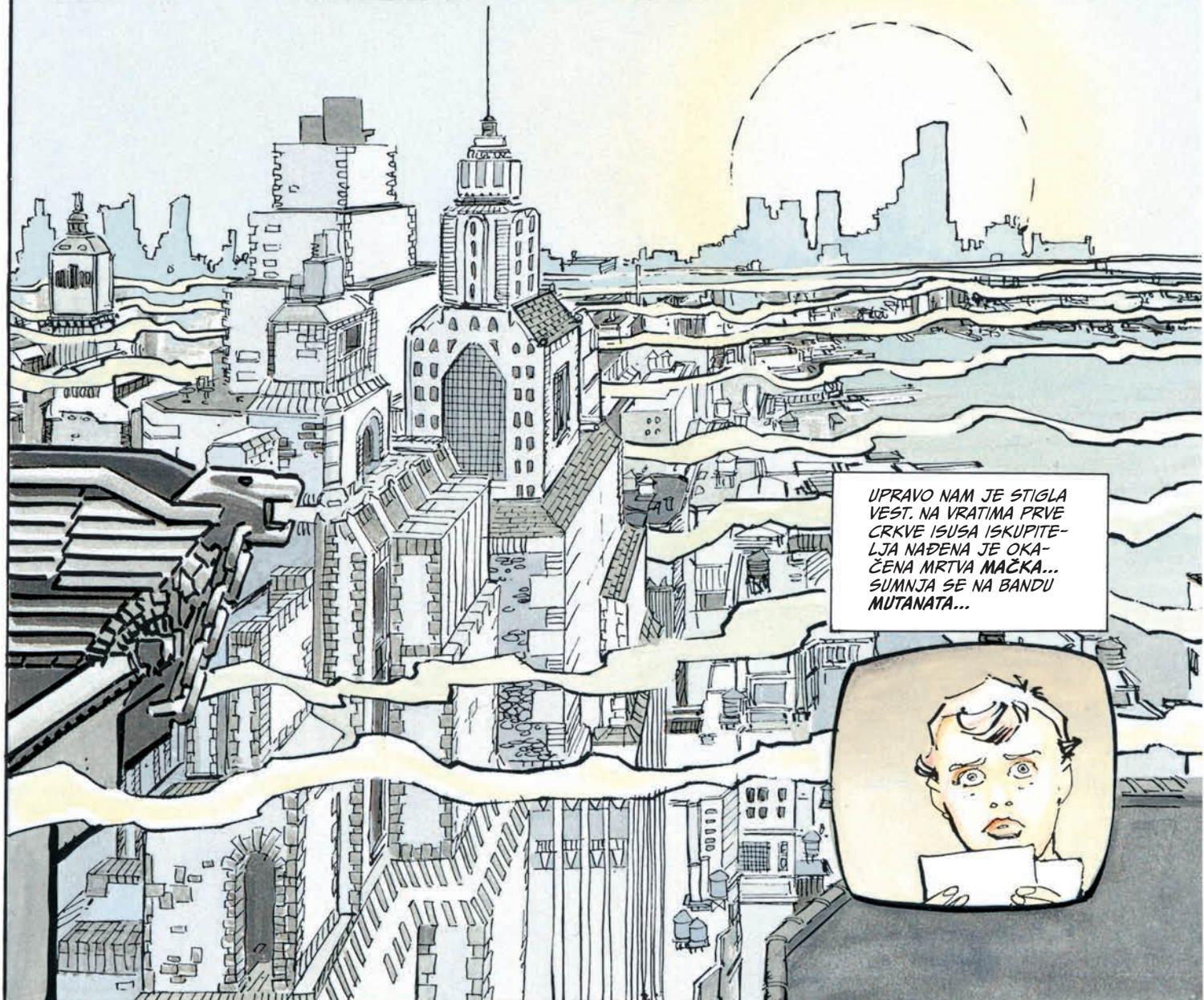
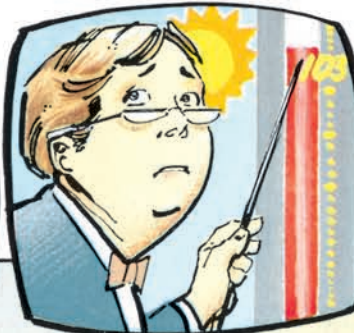

... ISKASAPILI CELU PORODICU. VERUJE SE DA JE OVO ZVERSTVO POČINILA ORGANIZACIJA MUTANATA ZBOG PORODIČNOG NOVCA...

... NEŠTO MANJE OD DVA-NAEST DOLARA. TRENUTNO SE SMATRA DA JE ZLOČIN POVEZAN S DROGOM, ALI OVAJ TOPLLOTNI TALAS JE SIGURNO IGRAO ULOGU. ZAR NE, DOK?

SVAKAKO, BILE. TEŽAK MESEC U VELIKOM GRADU. TRENUTNO SE ŽIVA PENJE DO 39 STEPENI, NEUOBIČAJENIH ZA OVO DOBA GODINE...

... A IZGLEDA DA ĆE BITI GORE PRE NEGO ŠTO SE POBOLJŠA...

UPRAVO NAM JE STIGLA VEST. NA VRATIMA PRVE CRKVE ISUSA ISKUPITELJA NAĐENA JE OKAČENA MRTVA MAČKA... SUMNJA SE NA BANDU MUTANATA...

ARKHAM

DOM
ZA EMOCIONALNO
OŠTEĆENE

**ODELJENJE ZA
INTENZIVNU
NEGU**

NAPOLJU
JE 37 STE-
PENI, A KLIMA
CRKLA...

POSETE ZABRANJENE

KOD MENE NEMA NI
VODE. JUTROS NISAM
MOGAO NI DA SE
ISTUŽIRAM.

ZNAŠ
ŠTA NAJVIŠE
MRZIM KOD
VRUĆINE?

ŠTO TI SE GAČE
ZALEPE ZA...

ČUTI.

E, DA. ON SE
NE ZNOJI.

VIDI GA
SAMO.

TI GA
GLEDAJ.

MUKA MI JE
OD NJEGA.

E, DA. IZGLEDA
DA I LUDILO IMA
NEKI POZITIVAN
EFEKAT.

DOSTA JE
PROŠLO OTKA-
KO JE BILO KO
OD NJIH IMAO
POZITIVAN
EFEKAT.

KAD SU
ME PRIMILI
OVDE, RE-
KLI SU MI
DA...

... NIKAD
NEĆU BITI
IZLEČEN.

ZNAMO ŠTA SU TI REKLI,
HARVI. TO JE PROŠLOST.
HIRURGIJA JE UZNA-
PREDOVALA...

... KAO I PSIHJA-
TRIJA. SPREMAN SI
DA SE VRATIŠ U DRU-
ŠTVO... BEZ OBZIRA
NA TO ŠTA KAŽE NAŠ
SEDAMDESETOGO-
DŠNJI KOMESAR
POLICIJE.

MOŽDA
GORDON...

... IMA
PRAVO.

GLUPOSTI.
GORDON
JE POSTAO
SENILAN.

DOK-
TOR VILING
NIJE STRU-
ČAN DA TO
OCENI...

... ALI
SLAŽEM SE
S NJIM.

HVALA,
DOKTORE
VOLPERU.
A SADA,
HARVI
DENTE...

... UPOZNAJ
HARVIJA
DENTA.

BOŽE...

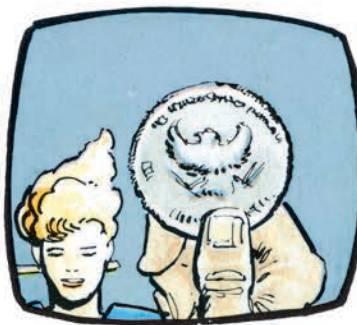

NE ZNAM
ŠTA DA
KAŽEM.

... HVALA, TOME.
DANAS POČINJE
NOVI ŽIVOT ZA
HARVIJA DENTA.

BIVŠI OKRUŽNI TUŽI-
LAC DENT POSTAO
JE OPSEDNUT BRO-
JEM DVA KAD MU
JE KISELINOM SPR-
ŽENO POLA LICA.

DENT JE VEROVAO DA JE
TO SAKAČENJE OTKRILLO
PRIKRIVENU, ZLU STRANU
NJEVOVE LIČNOSTI. KAO
SVOJ SIMBOL PREUZE
JE NOVČIČ OD JEDNOG
DOLARA...

... IZGREBAVŠI JEDNU
STRANU KAKO BI PRIKA-
ZAO SUPROTSTAVLJENE
STRANE SVOJE PODELJE-
NE LIČNOSTI. ŽIVOTI NJE-
GOVIH ŽRTAVA ZAVISILI SU
OD BACANJA NOVČIČA.

DENTOVİ ZLOČINI BILI
SU BRILJANTNO PATOLO-
ŠKI, A NAJGORI JE BIO
POSLEDNJI, KOJI SE
DOGODIO PRE DVA-
NAEST GODINA...

... U PITANJU JE BILA
OTMICA SIJAMSKIH
BLIZANACA. JEDNOG
JE POKUŠAO DA UBI-
JE POŠTO JE DOBIO
OTKUP.

SPREČIO GA JE ČUVENI
GOTAMSKI OSVETNIK
BETMEN, POSLE ČEGA
JE PRIMLJEN U DUŠEV-
NU BOLNICU „ARKAM“.

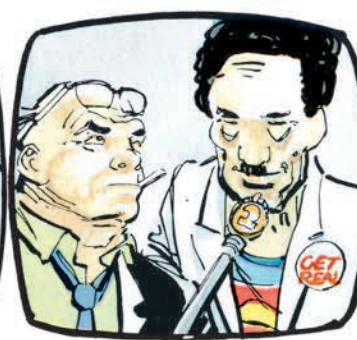
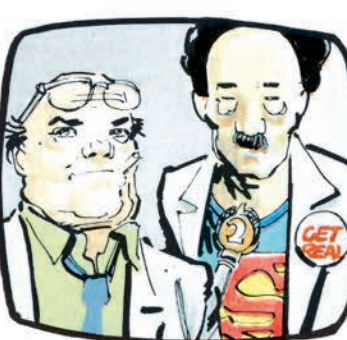

U POSLEDNJE TRI
GODINE NJEGOVU
PSIHOZU LEČIO JE
DR BARTOLOMJU
VOLPER...

... A NOBELOVAC
DR HERBERT VILING,
PLASTIČNI HIRURG,
POSVETIO SE RE-
KONSTRUKCiji
DENTOVOG LICA.

OBA DOKTORA BILA
SU ODUŠEVljena
U DANAŠNEM
INTERVJUU.

HARVI JE SPREMAN
DA POGLEDA SVET I
KAŽE: „HEJ, JA SAM
OKEJ.“

A IZGLEDA
ODLIČNO.

DENT JE PROČITAO
KRATKU IZJAVU
MEDIJIMA...

NE TRAJIM DA GOTAM
OPROŠTI MOJE ZLO-
ČINE. TO MORAM DA
ZASLUŽIM TAKO ŠTO
ČU SE POSVETITI
JAVNOJ SLUŽBI.

ZA MENE OVO PRED-
STAVLJA KRAJ DUGAČ-
KE NOĆNE MORE...
I PRVI KORAK NA
DUGOM PUTU KA
OPROŠTAJU.

PROLOMIO SE APLAUZ PODRŠKE KAD JE DENT IZVADIO NOVI NOVČIĆ.

NEOŠTEĆEN, NARAVNO.

KOMESAR POLICIJE DŽEJMS GORDON NIJE BIO ODUŠEVLJEN DENTOVIM OSLOBAĐANJEM...

NE, NISAM ZADOVOLJAN. IZVEŠTAJ DOKTORA VOLPERA JE PREVIŠE OPTIMISTIČAN, DA NE POMINJEM KAKO JE OTALJAN.

MILIONER BRUS VEJN, FINANSIJER DENTOVOG LEČENJA, REKAO JE SLEDEĆE...

GORDONOVE PRIMEDBE SU PREVIŠE PESIMISTIČNE... DA NE POMINJEM KAKO SU NEOTESANE.

KOMESAR JE ODLIČAN POLICAJAC, ALI LOŠE OCENJUJE LJUDE. MORAMO VEROVATI U HARVIJA DENTA.

MORAMO VEROVATI DA SVAKO MOŽE DA POBEDI SVOJE DEMONE...

A ONDA...

... NEŠTO SE POMERI. VAN VIDOKRUGA...

... NEŠTO USISA USTAJALI VAZDUH...

... I ZASIKŔE.

